

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. wniosła przeciwko pozwanemu M. K. o zapłatę kwoty 9918,94 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 26 sierpnia 2020 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, tytułem zwrotu kosztów wynikających z wypłaconego pozwanemu odszkodowania, w związku z uszkodzeniem pojazdu i pogorszeniem jego stanu.

Nakazem zapłaty z dnia 9 września 2020 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie I Wydział Cywilny orzekł zgodnie z zadaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwany wniósł sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany podniósł zarzut niewłaściwości Sądu oraz zakwestionował roszczenie powódki co do zasady jak i wysokości, wskazując na rozstrzygnięcie sporu między stronami przez Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 8 lutego 2019 r. Nadto pozwany zakwestionował legitymację czynną powódki, która zbyła pojazd. Nadto pozwany wskazał, iż nie ponosi odpowiedzialności za pogorszenie albowiem do kolizji doszło nie z jego winy.

Zarządzeniem z dnia 30 października 2020 r. przekazano sprawę tutejszemu Sądowi.

Pismem z dnia 25 maja 2021 r. powódka cofnęła powództwo w zakresie kwoty 1340,28 zł ze zrzeczeniem się roszczenia.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 6 kwietnia 2017 r. powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. reprezentowana przez M. W., sprzedała M. K. pojazd marki O. (...) za kwotę 62 500 zł netto.

W 2018r. pojazd sprzedany pozwanemu uczestniczył w dwóch kolizjach drogowych. Obie nastąpiły bez winy pozwanego i były likwidowane z ubezpieczenia OC sprawców.

Dnia 19 kwietnia 2018 r. A. (...) Towarzystwo (...) i reasekuracji spółka akcyjna w W. sporządziła kalkulację naprawy pojazdu marki O. (...) nr rej. (...), należącego do pozwanego, ustalając koszt naprawy po zdarzeniu z dnia 29 marca 2018 r. na kwotę 8918,94 zł brutto.

W kalkulacji naprawy wskazano, że pojazd uprzednio uległ szkodzie całkowitej poza granicami kraju.

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2018 r. A. (...) przyznał pozwanemu odszkodowanie w kwocie (...),0 zł.

Decyzją z dnia 9 maja 2018 r. (...) spółka akcyjna w W., likwidujący szkodę z dnia 9 maja 2018 r., przyznał pozwanemu odszkodowanie w kwocie 1340,28 zł.

Dowód:

- kalkulacja A. z dnia 19 kwietnia 2018 r. k. 10-13;
- decyzja A. z dnia 28 kwietnia 2018 r. k. 72;
- potwierdzenie przelewu k. 74;
- decyzja (...) z dnia 9 maja 2018 r. k. 73;
- ustalenie wysokości szkody k. 89-92;

- potwierdzenie przelewu k. 75;
- potwierdzenia operacji k. 75-86;
- historia rachunku k. 87-88, 153-156;
- zeznania świadka M. W. k. 198-199;
- zeznania M. K. k. 200-201.

Pozwany w związku z uzyskaniem informacji od ubezpieczyciela o wcześniejszej szkodzie całkowitej, której uległ nabyty przez niego pojazd, pismem z dnia 16 maja 2018 r. oświadczył powódce o odstąpieniu od umowy sprzedaży z dnia 6 kwietnia 2017r., przedmiotem której był pojazd marki O. (...). Pozwany wskazał, że zgodnie z ofertą powoda pojazd miał być „bezwypadkowy”, wnosząc o wskazanie do dnia 30 czerwca 2018 r. terminu zwrotu pojazdu i odebrania zwróconej ceny.

Dowód:

- pismo z dnia 16 maja 2018 r. k. 71, 161-162.

Pismem z dnia 25 maja 2018 r. pełnomocnik powódki, poinformował pozwanego, iż powódka nie uznaje odstąpienia od umowy z dnia 16 maja 2018 r. wskazując na brak wiedzy powódki co do ewentualnej szkodowej historii sprzedanego pojazdu.

Dowód:

- pismo z dnia 25 maja 2018 r. k. 163;
- pełnomocnictwa k. 165-165.

Pismem z dnia 20 lipca 2018 r. pozwany wezwał powódkę do zapłaty kwoty 62500 zł tytułem uiszczonej ceny w związku z zawartą umową z dnia 6 kwietnia 2017r., a także do zapłaty kwoty 15 247,24 zł stanowiącej równowartość powstałej szkody, w zakresie kosztów ubezpieczenia, nakładów oraz opinii biegłych, w terminie 4 dni.

Dowód:

- pismo z dnia 20 lipca 2018 r. k. 166-170.

Wyrokiem z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie z powództwa M. K. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w O., sygn. akt V GC 275/18, Sąd Okręgowy w Olsztynie, zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na rzecz M. K. kwotę 74 926,22 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 10 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądając od pozwanej (powódki) koszty procesu w kwocie 9302 zł.

Dowód:

- wyrok z uzasadnieniem V GC 275/18 k. 41-44;
- zeznania M. K. k. 200-201.

Wyrokiem z dnia 18 października 2019 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny, oddalił apelację (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością od wyroku z dnia 8 lutego 2019 r. wydanego w sprawie V GC 275/18.

Dowód:

- wyrok I AGa 64/19 k. 185-191;

- zeznania M. K. k. 200-201.

Wiadomością e-mail z dnia 21 października 2019 r. powódka zwróciła się do pozwanego z propozycją spłaty należności wynikających z wydanych w sporze stron orzeczeń w tym I AGA 64/19.

Dowód:

- wiadomość e-mail z dnia 21 października 2019 r. k. 157;

- historia operacji k. 159;

- zeznania M. K. k. 200-201.

Dnia 4 listopada 2019 r. powodowa spółka złożyła do Prokuratury Rejonowej O.-P. w O., zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa, w związku z nabyciem od I. i B. S. pojazdu marki O. (...), wobec którego orzeczono szkodę całkowitą, mimo, że zgodnie z informacją pojazd miał być bezwypadkowy.

Dowód:

- zawiadomienie z dnia 4 listopada 2019 r. k. 60-62;

- zeznania świadka M. W. k. 198-199.

Pismem z dnia 29 listopada 2019 r. powódka oświadczyła B. i I. S. o odstąpieniu od umowy z dnia 16 października 2015 r., na mocy której pozwana nabyła pojazd marki O. (...) nr rej. (...) za kwotę 60 000 zł, w związku ze stwierdzeniem wady, polegającej na szkodowej historii pojazdu (szkoda całkowita) podczas, gdy pojazd miał być bezwypadkowy.

Dowód:

- pismo z dnia 29 listopada 2019 r. k. 56-59;

- zeznania świadka B. S. k. 176-177;

- zeznania świadka I. S. k. 177-178;

- zeznania świadka M. W. k. 198-199.

Dnia 10 stycznia 2020 r. przedstawiciel powoda odebrał od pozwanego pojazd marki O. (...).

Dowód:

- protokół odbioru z dnia 10 stycznia 2020 r. k. 115;

- wiadomość e-mail k. 116, 183-184;

- zeznania świadka M. W. k. 198-199.

Dnia 5 marca 2020 r. przed Sądem Rejonowym w Olsztynie II Wydziałem Karnym odbyła się rozprawa w sprawie II K 1321/19, przeciwko M. W. (przedstawicielowi powodowej spółki (...)) oskarżonemu o czyn z art. 286§1 k.k.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2020 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie, uniewinnił M. W. od zarzucanego mu czynu.

Dowód:

- protokół rozprawy k. 48-55;

- wyrok II K 1321/19 z uzasadnieniem k. 66-70;

- zeznania świadka B. S. k. 176-177;
- zeznania świadka I. S. k. 177-178;
- zeznania świadka M. W. k. 198-199.

Pismem z dnia 27 kwietnia 2020 r. pełnomocnik powódki wezwał pozwanego do zwrotu wierzytelności, którą pozwany otrzymał w związku z zawarciem umowy tj. otrzymanego odszkodowania mimo nienaprawienia pojazdu.

Powódka wezwała pozwanego do zapłaty łącznej kwoty 60 900 zł netto + VAT w terminie 7 dni.

Na wskazaną kwotę składał się koszt korzystania z pojazdu przez okres 406 dni, odpowiadający w cenie powódki kosztowi najmu pojazdu tożsamego.

Dowód:

- pismo z dnia 27 kwietnia 2020 r. k. 14-15;
- dowód nadania k. 16.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości, a w cofniętej części umorzeniu na podstawie art. 355 kpc.

Powód wywodził swoje roszczenie z treści art. 405 kc - Kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Wskazywał również na możliwość zastosowania w sprawie art. 494 kc - strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy, a druga strona obowiązana jest to przyjąć. Strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. § 2. Zwrot świadczenia na rzecz konsumenta powinien nastąpić niezwłocznie.

Spór w sprawie dotyczył legitymacji czynnej powoda, przedawnienia roszczenia, zużycia ewentualnego wzbogacenia. Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu braku legitymacji czynnej powoda, uznano go za niezasadny. W odniesieniu do obu przepisów powód posiadał legitymację czynność. Stosownie do treści art. 494 kc, przepis wyraźnie daje uprawnienie do domagania się zwrotu przez jedną stronę umowy na rzecz drugiej strony umowy. Niewątpliwie to powoda i pozwanego wiązała umowa sprzedaż, a nie inne podmioty. Z tego więc tytułu powód miał prawo domagać się zwrotu od pozwanego, nie zależnie od tego, że sam nie jest już właścicielem pojazdu.

Podobnie w zakresie art. 405 kc należało wskazać, że przepis ten daje prawo domagania się zwrotu korzyści przez „inną osobę”, której kosztem uzyskano korzyść. W ścisłym ujęciu stosunek ten powstaje między tym z czyjego majątku korzyść wyszła, a tym z do czyjego majątku weszła. W tym kontekście powód nie posiadał legitymacji czynnego, gdyż bez wątpliwości to nie z jego majątku wyszła korzyść – odszkodowanie – lecz z majątku ubezpieczyciela. Tym niemniej mając na względzie szerokie rozumienie „utrąconej korzyści” można uznać, że powód wskutek zwrotu pojazdu uszkodzonego, a tym samym mniejszej wartości utracił część wartości pojazdu. Przez to należało uznać, że powód posiadał także w tym względzie legitymację czynną.

W dalszej kolejności należało rozważyć relację między możliwością dochodzenia roszczeń z tytułu art. 405 kc, a art. 494 kc. W tym zakresie poglądy doktryny, jak i orzecznictwa są niejednolite. Według jednych poglądów roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia ma charakter subsydiarny, inne zaś wskazują na możliwość konkurencyjnego dochodzenia roszczeń. Nie budzi jedna żadnych wątpliwości, że z art. 405 kc nie można korzystać wówczas gdy przepis szczególny regulujący dany stosunek faktyczny czy też prawny nie daje podstaw do dochodzenia roszczeń. Zdaniem sądu tak było również w niniejszej sprawie. Bez wątpliwości stosunek istniejący między stronami znajduje swoje prawne uregulowanie w treści art. 494 kc. Przepis ten zawiera bowiem ustawowy obowiązek zwrotu wszystkiego,

co strona otrzymała od drugiej na mocy umowy. Niewątpliwie rodzi to zobowiązanie uregulowane w art. 471 kc - dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przepis ten daje uprawnienie do wykonania wszelkich zobowiązań niezależnie od źródła zobowiązania. Tym samym roszczenie powoda zostało kompleksowo uregulowane w tych przepisach. Stosownie więc do jego treści pozwany – jako dłużnik zobowiązany do zwrotu wszystkiego co otrzymał od powoda – nie może ponosić odpowiedzialności za nienależyte wykonanie swojego zobowiązania – tj. zwrot uszkodzonego pojazdu – gdyż wynikło to z okoliczności, za które pozwany nie ponosił odpowiedzialności. Nie było sporne, że szkody będące następstwem kolizji drogowych, nastąpiły bez winy pozwanego. Obie szkody spowodowali inni uczestnicy ruchu drogowego. Tym samym to, że pozwany zwrócił pojazd z uszkodzeniami – a więc nienależycie wykonał swoje zobowiązanie – było następstwem okoliczności za które nie ponosił odpowiedzialności. W chwili powstania szkody pozwany był jeszcze właścicielem pojazdu i jako właściciel nie miał żadnego obowiązku naprawy samochodu, odszkodowanie mógł przeznaczyć na jakikolwiek inny cel. Żaden przepis prawa nie zobowiązuje bowiem poszkodowanego do spożytkowanie odszkodowania na rzeczywiste pokrycie skutków szkody. Tym samym, pozwany który po odstąpieniu od umowy z powodem, zwrócił mu częściowo uszkodzony pojazd, uczynił to na skutek okoliczności, za które nie można przypisać mu odpowiedzialności. W konsekwencji więc roszczenie powoda w oparciu o treść art. 494 kc w zw. z art. 471 kc nie było zasadne.

Zdaniem sądu skoro ww. przepisy wyraźnie wyłączają odpowiedzialność pozwanego, to powód nie może niejako „zastępczo” poszukiwać ochrony w art. 405 kc.

Tym niemniej nawet gdyby dać powodowi takie uprawnienie, to nie została spełniona podstawowa przesłanka możliwości domagania się zwrotu utraconej wartości pojazdu czy też korzyści w postaci odszkodowania, gdyż pozwany nie uzyskał jej bez podstawy prawnej. W chwili bowiem przyznawana przez ubezpieczyciela odszkodowania pozwany był właścicielem pojazdu, tym samym ubezpieczyciel słusznie wypłacił mu odszkodowanie. Niezależnie od tego, że odstąpienie od umowy miało charakter *ex tunc*, to niewątpliwie możliwość powołania się na ten skutek zaktualizowała się dopiero z chwilą dojścia do powoda oświadczenia o odstąpieniu od umowy (co miało miejsce najpóźniej 25 maja 2018r.) umowa funkcjonowała w obrocie prawnym, a w szczególności obowiązywała strony.

Nadto należało wskazać, że powód nieprecyzyjnie określił z jakiego tytułu domaga się zwrotu utraconej korzyści czy jako straty majątkowej z uwagi na wypłacone odszkodowanie pozwanemu jako osobie nieuprawnionej, czy z uwagi na zwrot pojazdu o mniejszej wartości. Przy założeniu drugiej możliwości – która w świetle treści pozwu wydaje się zasadnicza - należało ustalić brak wzbogacenia pozwanego, jak i brak związku między jednym a drugim. Z uwagi na to, że pozwany nie naprawił szkody, do czego - jako poszkodowany – nie był zobowiązany, nie stał się on w żaden sposób wzbogacony – ani niczego nie zyskał, ani nie zaoszczędził. Skoro bowiem to nie on był sprawcą szkody, to w oczywisty sposób nie miał obowiązku naprawy szkody.

Jeśli zaś powód domagał się korzyści w postaci wypłaconego odszkodowania na rzecz pozwanego, to istotnie nie miał w tym względzie legitymacji czynnej. Odszkodowanie za naprawę pojazdu przysługuje bowiem właścicielowi pojazdu, którym powód nie jest z uwagi na skuteczne odstąpienie od umowy sprzedaży zawartej z I. i B. S..

Jedynie więc na marginesie zdaniem sądu pozwany nie wykazał aby istotnie zużył ewentualną korzyść z tytułu wypłaconego odszkodowania. W tym względzie na nim spoczywał obowiązek dowodowy. Poza własnymi twierdzeniami, w żaden sposób nie wykazał aby istotnie bezproduktywnie wydał środki na wyjazd weekendowy, czy też na zakłady bukmacherskie. Mają zaś na uwadze, że powód zaprzeczał wygaśnięciu zobowiązania, jego własne zeznania nie były wystarczającym dowodem.

Mają na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt II, zaś w pkt I na podstawie art. 355 kpc umorzono postępowanie wobec skutecznego cofnięcia pozwu w tej części.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)